

Sygn. akt II CSKP 56/22

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku M. E. I.
przy uczestnictwie M. A. K. i A. A. K.
o zniesienie współwłasności,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 lutego 2022 r.,
skargi kasacyjnej uczestników postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w R.
z dnia 4 października 2018 r., sygn. akt IV Ca (...),

**odrzuca skargę kasacyjną i oddala wniosek M. E. I. o
zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w R. postanowieniem z dnia 17 listopada 2014 r. dokonał zniesienia współwłasności nieruchomości zabudowanej położonej w R. przy ulicy Ż. o powierzchni 680 (sześćset osiemdziesiąt) metrów kwadratowych, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka numer 81, dla której Sąd Rejonowy w R. prowadzi księgę wieczystą numer (...), w ten sposób, iż nieruchomość tę przyznał na współwłasność łączną M. A. K., synowi J. i E. oraz A. A. K., córce J. i K. jako współnikom spółki cywilnej działającej pod firmą „N.” Spółka Cywilna A. K. M. K. w R. (pkt I); zasądził solidarnie od M. A. K. i A. A. K. na rzecz M. E. I. tytułem

splaty kwotę 375.000 (trzysta siedemdziesiąt pięć tysięcy) zł, płatną w terminie siedmiu dni od uprawomocnienia się orzeczenia wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności (pkt II); zasądził solidarnie od M. A. K. i A. K. na rzecz M. E. I. tytułem zwrotu pożytków kwotę 421.761 (czterysta dwadzieścia jeden tysięcy siedemset sześćdziesiąt jeden) zł, płatną w terminie siedmiu dni od uprawomocnienia się orzeczenia wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności (pkt III) i orzekł, że uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie, pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu (pkt IV).

Sąd Okręgowy w R. postanowieniem z dnia 4 października 2018 r. oddalił apelację uczestników postępowania w zakresie pkt III postanowienia Sądu Rejonowego (pkt 1) i orzekł o kosztach postępowania (pkt 2).

Na powyższe postanowienie skargę kasacyjną wnieśli uczestnicy M. A. K. i A. K..

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c., skarga kasacyjna powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości, czy w części oraz wnioski o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Wymagania te mają charakter odrębny, są one jednak ze sobą ściśle związane, zważywszy, że oznaczenie zakresu zaskarżenia przez wskazanie, czy orzeczenie jest kwestionowane w całości, czy częściowo i - ewentualnie - w jakiej części, musi korespondować z treścią wniosku kasacyjnego. Sąd Najwyższy nie może bowiem uchylić lub zmienić rozstrzygnięcia w szerszym zakresie niż wynika to z oznaczonego przez skarżącego zakresu zaskarżenia (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Wymagania przewidziane w art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. należą do wymagań konstrukcyjnych skargi kasacyjnej, co oznacza, że ich niedochowanie prowadzi do odrzucenia skargi kasacyjnej *a limine* przez sąd *a quo*, a jeżeli skarga nie została odrzucona przez ten sąd - przez Sąd Najwyższy w ramach kontroli dopuszczalności skargi kasacyjnej, poprzedzającej orzekanie o jej przyjęciu do rozpoznania (art. 398⁶ § 3 k.p.c.). Zwiększony stopień formalizmu procesowego koresponduje z przewidzianym w postępowaniu kasacyjnym obowiązkowym zastępstwem stron

przez adwokatów lub radców prawnych (art. 87¹ k.p.c.) oraz charakterem prawnym skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia o publicznoprawnych, ponadindywidualnych funkcjach.

W niniejszej sprawie skarżący nie określili prawidłowo zakresu zaskarżenia. W skardze kasacyjnej wskazali, że wnoszą o zmianę „w zakresie pkt 3 zaskarżonego postanowienia tak jak orzekł to Sąd Okręgowy w R. w postanowieniu z dnia 19 maja 2016 r. i zmianę orzeczenia o kosztach przez zasądzenie kosztów za instancję odwoławczą oraz postępowaniami wywołanymi skargą kasacyjną w sprawie poprzedniej jak i obecnej.”.

Po wezwaniu do sprecyzowania zakresu zmiany orzeczenia, skarżący wskazali, że: „Zakres zmiany doprecyzowuję w ten sposób, iż w pkt. 1. wnoszę o zmianę postanowienia Sądu Rejonowego w R. z dnia 17 listopada 2014 roku o sygn. akt I Ns (...) w brzmieniu zmiany dokonanej przez Sąd Okręgowy w R. postanowieniem z dnia 19 maja 2016 roku sygn. akt IV Ca (...) zmienić pkt. 3 przez zasądzenie kwoty 264.156 zł zamiast kwoty 421.761 zł i oddalić apelację wnioskodawcy a nadto zasądzenia kosztów postępowania za wszystkie instancje z uwzględnieniem kosztów postępowania kasacyjnego”.

Natomiast we wniosku kasacyjnym skarżący zażądali uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że bezwzględnym wymaganiem jest, aby zakres zaskarżenia i wnioski o uchylenie lub o uchylenie i zmianę orzeczenia były ze sobą ściśle skorelowane, przy czym brak tej korelacji skutkuje odrzuceniem skargi (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 12 października 2007 r., V CSK 309/07, OSNC-ZD 2008/C/81; z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12; z 10 kwietnia 2013 r., III CSK 64/13; z 24 kwietnia 2013 r., III CSK 77/13; z dnia 11 grudnia 2014 r., III CZ 54/14; z 2 kwietnia 2014 r., IV CZ 14/14; z 24 sierpnia 2016 r., V CSK 112/16).

Niejasność zakresu zaskarżenia w powiązaniu z brakiem korelacji między oznaczeniem zakresu zaskarżenia a wnioskiem kasacyjnym, skutkowało koniecznością odrzucenia skargi kasacyjnej jako niedopuszczalnej z uwagi na niedochowanie wymagań konstrukcyjnych określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3

k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2007 r., V CSK 309/07, OSNC-ZD 2008, nr C, poz. 81, z dnia 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12, nie publ., z dnia 10 kwietnia 2013 r., III CSK 64/13, nie publ., z dnia 24 kwietnia 2013 r., III CSK 77/13, nie publ., z dnia 11 grudnia 2014 r., III CZ 54/14, nie publ. i z dnia 24 sierpnia 2016 r., V CSK 112/16, nie publ.).

W niniejszej sprawie, ze względu na niejednoznaczność określenia zakresu zaskarżenia, nie da się stwierdzić istnienia korelacji między zakresem zaskarżenia a zakresem wniosku kasacyjnego.

Mając powyższe na uwadze skarga kasacyjna podlega odrzuceniu przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

Wymaga również przypomnienia, że zgodnie z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. skargę kasacyjną strona może oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Błędna wykładnia przepisu prawa materialnego to nadanie innego znaczenia treści zastosowanego przepisu prawa. Polega zatem na mylnym zrozumieniu jego zwrotów lub treści i tym samym znaczenia całego przepisu. Niewłaściwe zastosowanie prawa materialnego może być efektem oparcia się na normie prawnej nieistniejącej lub przyjęcia, że nie istnieje norma obowiązująca albo błędnej subsumcji prawidłowej normy. Wadliwa subsumcja wyraża się w niezgodności między ustalonym stanem faktycznym a hipotezą zastosowanej normy prawnej, w błędnym przyjęciu czy zaprzeczeniu związku zachodzącemu między faktem ustalonym w procesie a normą prawną (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2021 r., sygn. akt II PSK 73/21, nie publ.).

Natomiast skarżący w skardze nie sformułowali w prawidłowy sposób zarzutów wskazując na rażące naruszenie określonych przepisów „przez nieuwzględnienie” poniesionych wydatków i „przez niezłożenie” wniosków co do wysokości poniesionych wydatków. Jak wskazano powyżej art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. nie przewiduje takiej postaci naruszenia prawa materialnego.

jw